

Jørn Jespersen (SF):

I SF har vi meget sympati for intentionerne bag Enhedslistens forslag. De går meget på at sikre en bedre oplysning til forbrugerne omkring forskellige produkter og deres indhold af uønskede og skadelige stoffer, og vi mener, at sådan en forbedret forbrugeroplysning er et af mange vigtige elementer i en samlet kemikalie-strategi.

Og der er jo også mulighed for, at vi inden for meget kort tid kan tage intentionerne i Enhedslistens forslag og gøre dem meget mere operative i den danske politik.

Det er jo sådan, at vi i Folketingets Miljøudvalg næste onsdag skal have en høring om hele kemikaliestrategien både nationalt og internationalt. Og det er da mit håb, at vi i forbindelse med denne høring er i stand til at lave en betretning fra et flertal i Miljøudvalget, som præciserer og styrker en lang række elementer i den danske indsats både nationalt og internationalt på kemikalieområdet.

Der er netop brug for en kraftigt styrket indsats, for i beskrivelsen af problemets omfang har hr. Kolstrup fuldstændig ret. Det er et stigende problem. Den hidtidige indsats har ikke reduceret problemets omfang, men har kun mindsket stigningstakten med hensyn til uønskede kemikalier og farlige kemikalier. Vi har tusindvis, titusindvis af stoffer, som giver skader på miljø, på sundhed, og som vi ved er skadelige, uden at vi er i stand til at regulere dem med det nuværende regelsæt.

SF ønsker, at det her problem skal løses i høj grad via en international indsats. Som miljøministeren nævnte, er der i øjeblikket gang i nogle forhandlinger i Bonn omkring det såkaldte »beskidte dusin«, 12 af de allerfarligste miljøgifte, som ganske vist er forbudt i den rige verden, men som stadig væk bruges i meget stort omfang i de fattige udviklingslande. Det er til skade både for deres befolkninger og miljø, men det er det faktisk også for os.

Der var en oplysning i aviserne for 2 dage siden om, at et af disse stoffer, heksaklorbenzen tror jeg det var, som har været forbudt i Danmark siden 1979, stadig væk blev fundet i meget store mængder i danskproducerede gulerødder. Det er jo et eksempel på, at den nationale indsats for det første ikke er tilstrækkelig, og for det andet, at problemernes omfang er globalt og derfor også i meget stort omfang skal løses globalt.

Så vi vil altså meget gerne lægge op til, at den danske regering forsætter og måske oven i købet forstærker sin indsats i forhold til mange af de globale, bindende miljøkonventioner omkring kemikalier.

Så vil vi også meget gerne medvirke til, at der kommer gang i processen med at regulere kemikalier på EU-niveau. Sandheden er jo desværre, at man har udtalt mange ord om, at nu skulle der ske en regulering på EU-niveau, men der er i praksis intet sket. Det går så ufattelig langsomt, at man sammenfattende må sige, at der ingenting sker.

Og derfor er det helt afgørende, at der nu bliver lagt op til, at der virkelig kommer gang i den proces, at der sker en hurtigere vurdering af stofferne, at vi i meget højere grad lægger op til en udfasning af mange af stofferne, at vi i virkeligheden får stadfæstet et princip om, at begrebet »uvurderede stoffer« skal afskaffes. Det er uacceptabelt, at vi har kemikalier, hvis skadevirkninger vi ikke kender, cirkulerende rundt i produktion og dermed i miljø til skade for miljø og sundhed.

Vi skal have stadfæstet princippet om substitution, altså at man fjerner stoffer, hvor der findes bedre og renere alternativer.

Og jeg tror også, at vi skal have lavet nogle mekanismer, der sikrer, at vi kan få udfaset stoffer langt hurtigere, end hvad der er muligt, hvis man bare tager stofferne ét for ét og vurderer dem og derefter laver en regulering. Vi bliver nødt til at lave nogle gruppeklassefikationer og forskellige andre mekanismer, der gør, at vi kan få ryddet ud i skidtet med langt større hastighed, end vi hidtil har lagt op til.

Der er også mulighed for at lave en forstærket national indsats, og her peger Enhedslisten på at styrke indsatsen på baggrund af den såkaldte effektliste og listen over de uønskede stoffer. Vi er enige i, at det er værd at overveje som led i den fremtidige strategi.

Vi har jo set, at man fra Miljøstyrelsens side har brugt disse lister relativt aktivt. Det støtter vi, det kan man måske gøre i endnu større omfang, og vi er, som sagt i min indledning, også meget parat til at diskutere bl.a. med Enhedslisten, om vi kan styrke forbrugernes mulighed for at vælge og måske især vælge fra på det her område via en bedre registrering af de produkter, som indeholder uønskede stoffer, og via en bedre mærkning af produkter, som har disse skadelige stoffer i sig, sådan at forbrugerne også punkt 1) får en bedre oplysning og